

Regio Arnhem Nijmegen
PFO Duurzaamheid
Postbus 9029
6800 EL ARNHEM

Uw brief van	Uw kenmerk	Ons kenmerk	Datum	Verzonden d.d.
-	-	20UIT18632	22 september 2020	
Onderwerp:		Behandeld door	Telefoonnummer	Bijlage(n)
Concept-bod RES		S.W.A. Tempelman	14 0481	1

Geachte leden van het PFO,

In de bijlage vindt u de 'wensen en bedenkingen' op het 'voorlopig concept-bod RES' waar de gemeenteraad van Overbetuwe op 8 september 2020 toe heeft besloten. Passend bij de werkwijze van een algemeen bestuur, gaan deze 'wensen en bedenkingen' vooral in op de kaders en ambities. Na dit raadsbesluit hebben wij als college ingestemd met het 'voorlopig concept-bod RES' (versie juni 2020).

Met het motto "*De RES als springplank*" wordt terecht het verwezenlijken van ambities benadrukt, alsmede datgene wat daarvoor nodig is. Wij herkennen volledig het startpunt dat u hier markeert. Dit past ook goed bij de manier van kijken en handelen van Overbetuwe bij realisatie van grootschalige opwek in de A15-zone (conform Omgevingsvisie, wind en zon, ruim 500 TJ). Het sluit óók aan op uitvoering van onze onlangs vastgestelde Transitievisie Warmte. Wij beschouwen het proces van de energiestrategie als extra stimulans bij het realiseren van deze ambities uit ons vastgestelde beleid. Graag geven wij als dagelijks bestuur voor deze fase van uitwerking en uitvoering van de RES vanuit Overbetuwe nog enkele punten mee ten behoeve van realisatie van de ambities.

- Paragraaf 6.2 gaat in op de (vorm en mate van) compensatie voor gemeenten die te maken hebben met onevenredige verdeling van maatschappelijke baten en lasten. Om te komen tot een evenwichtige en gedragen regionale verdeling, vinden wij het belangrijk dat hier tijdig duidelijkheid over ontstaat, willen hier graag in meedenken en eraan bijdragen dat dit helder is voordat besluitvorming over RES 1.0 aan de orde is.

Op pagina 7 staat dat we "*in een volgende fase aan de slag gaan met het verder professionaliseren en versterken van de samenwerking binnen het RES*". Wij benadrukken graag dat de voorziene regionale strategie daarvoor voldoende scherp moet zijn zodat de RES "*houvast kan bieden voor iedereen die op lokaal niveau aan de slag gaat met uitvoering*".

- Wij roepen op om daarvoor - mede aan de hand van de uitkomsten van de lopende quick-scans - duidelijker te maken hoe, waar en met wie we de potentie voor warmte(netten) tussen Arnhem en Nijmegen kunnen benutten.

- Ook vragen wij een betere verbinding met andere duurzaamheidsthema's zoals mobiliteit en besparing. We hebben begrip voor de huidige smalle focus maar in aanloop naar RES 2.0 zouden dergelijke koppelingen beter gemaakt moeten worden. Zonder deze connectie kun je bijvoorbeeld nu niet stellen (pagina 10) dat alle eerder genoemde zoekgebieden kansrijk zijn voor de fase na 2030. Niet alleen omdat toepassing van alle criteria uit het afwegingskader - mede afhankelijk van het toepasselijke scenario - liet zien dat er wel degelijk verschil zat in kansrijke en niet kansrijke zoekgebieden. Maar vooral ook omdat de energieopbrengst en -vraag wordt beïnvloed door dergelijke verwante thema's. Het Klimaatakkoord laat gelukkig ook de ruimte om hierover als regio in een RES (of anderszins) afspraken te maken.

Hoogachtend,

burgemeester en wethouders,
de gemeentesecretaris, de burgemeester,

P.J.E. Breukers

R.P. Hoytink-Roubos

BIJLAGE: WENSEN EN BEDENKINGEN GEMEENTERAAD OVERBETUWE BIJ HET VOORLOPIG CONCEPT BOD RES REGIO ARNHEM NIJMEGEN JUNI 2020

De raad van de gemeente Overbetuwe is verheugd dat er een voorlopig concept bod regionale energie strategie VOOR DE REGIO Arnhem Nijmegen ligt! De raad is er zich van bewust dat het een ingewikkelde democratische klus is om met 18 gemeenten en vele andere partijen tot een gezamenlijk bod te komen. Wij realiseren ons, dat als we daadwerkelijk de klimaatdoelstellingen voor 2030 zoals gesteld in het landelijke Klimaatakkoord willen halen, dat we dan serieus aan de slag moeten met de opgave van de energietransitie.

Als gesteld zijn we blij dat er een voorlopig concept bod RES voor de regio Arnhem Nijmegen ligt. Wel hebben we een aantal bedenkingen en wensen bij het concept. Verder verwachten we van de landelijke overheid een flankerend beleid gericht op stimuleringsmaatregelen voor bedrijven en woningeigenaren voor onder meer zonnepanelen op daken.

1. *Bedenking:*

Democratische legitimiteit is in regionaal verband lastig, maar desalniettemin van groot belang voor de voortgang van en het draagvlak voor de energietransitie. Door toevallige omstandigheden - uitstel en daardoor meer tijd door het coronavirus - worden gemeenteraden nu via een W&B-procedure betrokken bij het concept bod. Een dergelijke procedure moet standaard in het proces richting een eind bod worden ingebed.

De gemeenteraad van de Overbetuwe spreekt de wens uit: dat de raden van de regiogemeenten tijdig worden meegenomen in aanloop naar het definitieve eindbod van de RES Arnhem-Nijmegen in juli 2021 en dat helder wordt gemaakt op welke wijze onze wensen in het eindbod worden meegenomen.

3. *Bedenking:*

In het voorlopig concept bod RES wordt duidelijk dat er op dit moment ook in regionaal verband niet genoeg duurzame warmtebronnen voor handen zijn om in de warmtevraag te voorzien.

De gemeenteraad van de Overbetuwe spreekt de wens uit: dat er behalve meer onderzoek, ook meer focus komt op isolatie en energiebesparing als zijnde bewezen technieken om woningen gereed te maken om in de toekomst van het aardgas af te gaan.

4. *Bedenking:*

Er wordt in het voorlopig concept bod veel te weinig aandacht besteed aan opslag (van warmte of elektriciteit), aan de ontwikkelingen met waterstof voor verwarming en transport, aan de mogelijkheden voor zonnepanelen op daken van onder meer XL-distributiecentra en aan innovatieve ontwikkelingen.

De gemeenteraad van de Overbetuwe spreekt de wens uit: dat nadrukkelijker gekeken wordt naar mogelijkheden van opslag en transport van zonne- en windenergie, naar waterstoftoepassingen en naar zonnepanelen op grote daken en dat voldoende gelegenheid wordt geboden om innovatieve ontwikkelingen een rol te laten spelen in het eindbod.

5. *Bedenking:*

Door hard te werken aan participatie wordt draagvlak gecreëerd voor maatregelen en kunnen lokale initiatieven mogelijk een goede bijdrage leveren aan de grote opgave. Zijn bijvoorbeeld de energiecoöperaties en innovatieve partijen voldoende betrokken en gehoord?

De gemeenteraad van de Overbetuwe spreekt de wens uit: dat door voortdurend in gesprek te blijven en in het proces te sturen op permanente participatie van alle betrokkenen (inclusief partijen die zich bezighouden met innovatie) bij het opstellen van het eindbod, doelen mogelijk makkelijker en eerder bereikt kunnen worden.

7. *Bedenking:*

In het concept bod RES wordt onvoldoende aandacht besteed aan het creëren van draagvlak voor de voorgenen maatregelen onder jongeren, toekomstige generaties.

De gemeenteraad van de Overbetuwe spreekt de wens uit: dat in het eindbod RES een paragraaf wordt opgenomen om het draagvlak voor maatregelen en instrumenten onder jongeren te vergroten en dat daarbij nadrukkelijk rekening wordt gehouden met het betrekken van het onderwijs in de breedste zin (basis- t/m hoger onderwijs) bij de RES, zodat kinderen en jongeren geënthousiasmeerd worden om betrokken te zijn op de wereld van de energie cq een baan in de energie te kiezen en duidelijk wordt gemaakt dat ze een stem hebben in de regionale energiestrategie.

8. *Bedenking:*

In het klimaatakkoord is woonlastenneutraliteit opgenomen. Dit is onder andere van toepassing voor concrete energieplannen voor warmtenetten, die uit de RES voortkomen. Aangezien veel inwoners van onze regio het vermoeden hebben dat de maandlasten flink zullen stijgen door de energietransitie is het belangrijk dat overal waar het kan deze afspraak benadrukt wordt.

De gemeenteraad van de Overbetuwe spreekt de wens uit:

Dat het streven naar woonlastenneutraliteit voor de inwoners waar mogelijk als uitgangspunt wordt opgenomen in het eindbod RES.

9. *Bedenking:*

Energie-coöperaties blijken zowel op het platteland als in de stad een vliegwieltje te zijn in het succesvol opzetten van energieprojecten. Daarnaast bieden lokale energie-initiatieven kansen voor de lokale economie.

De gemeenteraad van de Overbetuwe spreekt de wens uit: dat in het eindbod RES wordt opgenomen dat elke gemeente streeft naar een balans (bijvoorbeeld 50%/50%) tussen het lokaal en niet-lokaal eigendom van energie-initiatieven en dat bij het beoordelen van de kansrijkheid van energie-initiatieven het lokale eigendom en lokale werkgelegenheid worden meegenomen en dat het regionale samenwerkingsverband van energie-coöperaties, die actieve energievoöperaties in de regio Arnhem-Nijmegen met elkaar verbindt, als partner wordt betrokken bij het zoeken naar locaties en mogelijke projecten.